

[Økonomi- og arbejdsministeren.]

stilling, der vil opstå, såfremt råvarepriserne stiger yderligere, og bytteforholdsforringelsen bliver forøget.

I den indre økonomi ligger produktion og beskæftigelse fortsat på et højt plan. I januar lå industriproduktionen 6 pct. højere end året før; i byggeriet lå pr. 1. januar 1955 det samlede etageareal under opførelse ca. 10 pct. højere end året før; arbejdsløshedstallene har måned for måned ligget lavere end i sidste vinter. Høj produktion, høj beskæftigelse og stort byggeri må naturligvis være noget efterstræbelsesværdigt. Det er imidlertid en grundbetingelse for al økonomi, at der er balance. Der må være balance mellem forbrug og produktion — eller rettere sagt, forbruget må ikke være større end den del af indkomsten (nationalproduktet), der er tilbage, efter at de nødvendige og ønskelige investeringer i bygninger, maskiner, lagre o. s. v. har fundet sted. Hvis den betingelse ikke er opfyldt, vil heller ikke valutaindtægter og valutaudgifter i det lange løb kunne være i balance.

Det er denne balance, der har svigtet i dansk økonomi. Årsagerne hertil har været drøftet så stærkt i den offentlige debat, at jeg kun skal gøre ganske få bemærkninger herom. Den dårlige høst er den enkeltårsag, der er lettest at få øje på, og at den har vejret tungt, er hævet over enhver tvivl. Nu forfølges det dårlige høstresultats fattiggørende indflydelse på vor økonomi af et forringet bytteforhold i udenrigshandelen, en prisklemme. Dybere ligger imidlertid en årsag, som er selvsagt, og som har sine rødder helt tilbage i den forrige regerings tid, nemlig at statens udgifter til forsvaret, til boligstøttelån, til offentlig bygge- og anlægsvirksomhed helt siden 1951 har været i fortsat vækst, uden at statens indtægter i tilstrækkelig grad er fulgt med op. Resultatet er blevet et stadig aftagende overskud på statens finanser. I finansåret 1951—52 lå dette overskud, iberegnet den tvungne opsparing, på 565 mill. kr. Allerede året efter, stadig i den forrige regerings tid, faldt dette overskud med 175 mill. kr., og året efter, halvt under den forrige regering og halvt under den nuværende, faldt det yderligere med små 100 mill. kr. Først ved septemberforliget i fjor blev denne udvikling

standset, men der blev ikke samtidig skabt et sikkert grundlag for opnåelse af et tilstrækkeligt overskud på statsbudgettet. Om enkeltheder i denne penge- og finanspolitiske udvikling skal jeg iøvrigt henvide til den økonomiske oversigt, ligesom også finansministeren formentlig vil komme nærmere ind herpå i sin tale på lørdag.

Ved den faldende linie i statens finansoverskud, som her er skildret, er der skabt en tendens til et voksende forbrug, en tendens, som yderligere er forstærket væsentligt ved de stigende pengeindkomster i næsten alle befolkningslag.

Konklusionen af alle de økonomiske vurderinger, der er givet i det foregående, bliver altså som nævnt, at balancen trods foranstaltningerne i 1954 ikke er oprettet endnu.

De metoder, der kan bringes i anvendelse for at genskabe balancen, falder i to hovedgrupper. Den ene er den for produktion og beskæftigelse i det lange løb mest ubehagelige: at lade en yderligere renteforhøjelse og kreditbegrænsning bevirke en nedgang i investeringerne. Det er ikke denne vej, regeringen ønsker at følge. Den anden metode er at søge statens overskud forøget så meget, dels ved besparelser, dels ved øgede statsindtægter, at forbruget derved formindskes til balancepunktet. Det er den vej, regeringen vil anvise ved sine forslag til folketinget.

Formanden: Den økonomiske årsoversigt er omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om foranstaltninger i anledning af svangerskab m. v.

Valgt blev: *Edel Saunte, Nina Andersen, Kaj Andersen, Hjortnæs, Kai Jensen, Viola Nørlov, Sofie Pedersen, Frederik Lynge, Ellen Poulsen, Frode Carstensen, Krogh, Helga Pedersen, Viggo Starcke, Erna Sørensen, Kristen Amby, Hvidberg og Kirsten Gloerfelt-Tarp.*

Derpå foretoges:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændringer i lov om mødrehjælpsinstitutioner.